

ÎNCHEIERE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Bradu Igor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ministerului Apărării al Republicii Moldova împotriva lui Bradu Igor cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate pentru instruire,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Bradu Igor și menținută hotărârea Judecătoriei Dubăsari din 18 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă

La 05 septembrie 2016, Ministerul Apărării a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bradu Igor cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate pentru instruire.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în anul 2011, prin ordinul comandantului Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, Bradu Igor a fost admis la studii în instituția militară de învățământ.

Susține că, la 24 iunie 2015, pârâtul a absolvit instituția menționată obținând specialitatea „Infanterie. Infanterie și administrație publică”.

Declară reclamantul că la 28 iulie 2011 pârâtul a încheiat cu comandantul (rectorul) Academiei Militare contractul de îndeplinire a serviciului militar pentru perioada 28 iulie 2011 - 28 iulie 2020 (4 ani pentru studii și 5 ani de serviciu).

Invocă Ministerul Apărării că în baza acestui contract, pârâtul s-a obligat să îndeplinească serviciul militar pe parcursul perioadei indicate.

Indică că cu toate acestea la 24 septembrie 2015 prin ordinul Ministrului Apărării nr. 2-0102, Bradu Igor a fost eliberat din rândurile Armatei Naționale conform pct. 140 lit. m) al Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armatei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941 din 18 iulie 2006 și art. 35 alin. (3) lit. m) al Legii cu privire la statutul militar nr. 162 din 22 iulie 2005.

Afirmă reclamantul că la 01 octombrie 2015, prin ordinul comandantului Regimentului de rachete antiaeriene nr. 191, Bradu Igor a fost exclus din lista nominală a unității militare.

Menționează că militarii eliberați la inițiativa personală din serviciul militar cu vechimea în serviciul militar mai mică de 5 ani după absolvirea instituției de învățământ

militar sunt obligați la achitarea cheltuielilor de instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar, astfel cheltuielile suportate pentru instruirea pârâtului în cadrul Institutului Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” pentru anul 2011 constituie 18 361 lei, pentru anul 2012- 69 853 lei, pentru anul 2013-66 753 lei, pentru anul 2014-93 517 lei, pentru anul 2015-59 835 lei, în total 308 318 lei, iar din motiv că Bradu Igor a efectuat serviciul militar în Armata Națională în perioada 01 iulie 2015 – 01 octombrie 2015, suma pe care urmează să o achite constituie 292 902 lei (308 318 lei : 60 luni × 57 luni).

Cere Ministerul Apărării încasarea din contul lui Bradu Igor sumei de 292 902 lei cu titlu de cheltuieli pentru instruire și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Dubăsari din 18 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă și încasată din contul lui Igor Bradu în beneficiul Ministerului Apărării suma de 292 902, 10 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruire

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, a fost respins apelul declarat de către Bradu Igor și menținută hotărârea Judecătorei Dubăsari din 18 noiembrie 2016.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel și-au argumentat soluția făcând referire la faptul că prin încheierea contractului de îndeplinire a serviciului militar Bradu Igor și-a asumat obligația de a îndeplini serviciul militar pe o perioadă de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ, în caz contrar fiind obligat să achite toate cheltuielile pentru instruire.

La 28 august 2017, Bradu Igor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 și hotărârii Judecătorei Dubăsari din 18 noiembrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului Bradu Igor a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare.

De asemenea a indicat că, nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță, prin ce a fost lezată de dreptul de a prezenta probe, și anume, nu a avut posibilitatea de a efectua o expertiză în privința aprecierii cheltuielilor efectuate de către intimat pentru instruirea sa în cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”.

Susține că dreptul la învățământ reprezintă un principiu de bază al drepturilor omului și nu poate fi stabilit în detrimentul omului prin obținerea de profit a statului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 a fost expediată în adresa reprezentantului recurentului, avocatul Valeriu Pelin la 13 august 2017 și recepționată de către ultimul la 15 august 2017.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Bradu Igor la 28 august 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 29 septembrie 2017, în adresa intimatului Ministerul Apărării a fost expediată copia recursului declarat de către Bradu Igor cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul Ministerul Apărării nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Bradu Igor este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Bradu Igor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului Bradu Igor precum că nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță, prin ce a fost lezat de dreptul de a prezenta probe și anume nu a avut posibilitatea de a efectua o expertiză în privința aprecierii cheltuielilor efectuate de către intimat pentru instruirea sa în cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, întrucât a fost respectată procedura de citare a pârâtului în proces în modul prevăzut de lege, fiind respectat dreptul la un proces echitabil.

Referitor la argumentul recurentului Bradu Igor invocat ca temei al admisibilității recursului, precum că dreptul la învățământ reprezintă un principiu de bază al drepturilor omului și nu poate fi stabilit în detrimentul omului prin obținerea de profit a statului, se reține că potrivit art. 35 alin. (1) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005, la eliberarea din serviciul militar prin contract în cazurile prevăzute la alin. (3) lit. e)-g), i)-k) și m)-o), militarii cu vechimea în serviciul militar mai mică de 5 ani, după absolvirea instituțiilor de învățământ militar sau după încheierea tuturor tipurilor de instruire, indiferent de sursa de finanțare, sînt obligați să recupereze cheltuielile pentru

instruire în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciul militar.

Iar prin contractul de îndeplinire a serviciului militar din 28 iulie 2011, încheiat între Ministerul Apărării și Bradu Igor, ultimul a fost de acord cu condițiile contractului nominalizat privind exercitarea obligatorie a serviciului în cadrul Armatei Naționale după absolvirea instituției de învățământ, pe o perioadă nu mai puțin de 5 ani, asumându-și obligațiunea de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu prevederile regulamentelor militare, ordinelor și dispozițiilor comandanților și în corespundere cu reglementările legislației în domeniu.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Bradu Igor ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Bradu Igor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton